

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėti, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybiniai principai atmetti.
— Washington.

"DARBININKO" KAINA:
Tris kartus savaitė ... \$3.00
Vieną sykį savaitėje ... 1.50
Bostono apilinkėje ... 4.00
Ukrainijoje metams ... 4.25
Vienas numeris ... 5c.

VOL. 4 Metai 4 Tel. So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Jozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. So. Boston 620. No. 11 491

Entered as second-class matter September 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., SAUSIO (JANUARY) 23, 1919.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Žydai Lietuvos talkininkai

LIETUVOS MINISTERIS PAGELBININKAS APIE RUSIJOS BOLŠEVIKUS.

Lietuviams prielankus dienraštis New York Times sausio 25 turėjo specialę kablegramą iš Paryžiaus. Toje kablegramoje yra pasakojimas Lietuvos užsienio reikalų ministerio pagelbininko adv. Rosenbaumo apie Rusijos bolševikus. Tai yra originalis pasakojimas, bet mums indomičiausia tai tas, kad adv. Rosenbaum, būdamas žydas, Lietuvą pavadino "my own country, Lithuania." Dar nebuvo girdėta, kad koks nors Lenkijos žydas duotų tokį Lenkijai komplimentą.

Lietuvos ministeris pagelbininkas pasakė, jog Raudonoji Gvardija "briaujasi vakaruose linkui Lenkijos ir grumojama mano ločnam kraštui Lietuvai,

kuri iš tos priežasties, kad vokiečiai neleidžia mums sudaryti ginkluotą pajėgą, atsirado tiesiog bolševikų malonė ir nemalonė."

DARBININKŲ JUDEJIMAS ANGLIJOJ.

Anglijos geležinkelių darbininkų unijos daro susirinkimus ir tariasi streikuoti, kad iškovotų geresnes darbo sąlygas.

Londone vienoj laivų statymo dirbtuvėj 8000 darbininkų nubalsavo streikuoti.

Glasgove laivų statymo darbininkai reikalauja įvedimo 40 val. darbo savaitės. Bet apie streiką dar nežina.

MONARCHISTAI ĮVEIKTI.

Portugalijoje monarchistai judėjimas jau veikia pasmaugtas. Kad pagelbėti dalykams senieji ministrai rezignavo.

Rusai ir kitos tautos atsisako sueiti

RUSIJOS KONFERENCIJOS TURBUT NEBŪS.

Kai taikos konferencija paskelbė pakvietimą Rusijos besiprovojantioms ir "bekariaujančioms" partijoms sueiti ir išdirbti plenus veikti išvien, tai Rusijos partijų astovai išreiškė tam pasipriešinimą. Priešingosios bolševikams partijos griežtai pasakė, jog neis ten, kur bus bolševikų delegatai.

Vienoje telegramoje iš Paryžiaus sausio 23 š taip skelbiama:

"Kas daugiausia neramumo sukelia yra tai tas, kad dabar kuomet reikia greito nusprendimo ir smarkaus veikimo, tai didžiųjų talkininkų valstybių atstovai slaptoje konferencijoje gamina rezoliucijas, kuriomis neapribotam laikui atidedama griežtas veikimas. Nutarimai, kaip išrodo, daromi be prideramo prisirengimo ir tyrinėjimo. Jie nesiteiravo nei pas vieną grupą valdžių, kurias dabar jie kviečia į konferenciją Marmorinės jūros."

"Augščiausioji talkininkų Taryba nesiteiravo nei Omsko ar Ekaterinodaro valdžių, kurias atstovauja Sazonov ir Savinkov, nesiteiravo nei lenkų, nei ukrainiečių, nei Lietuvių, nei estonų, o jų visų igalioti atstovai yra dabar Paryžiuje ir visi rūpinasi išdėti savo pavaltas ir žinias taikos konferencijai. Jie čion suvažiojo, pergalingai dideles kliūtis, didelius pavojus ir dabar jie ir kiti yra prašomi keliauti ant Princes salos kad ten vas. 15 d. taikos konferencijos pasutiniams pasakyti tą, ką jie gali pasakyti čia pat Paryžiuje."

Apie talkininkų pasiūlytą Rusijai konferenciją princas Lvov pasakė:

"Mes niekuomet nemanėme, kad konferencija pradėtų savo taikos darbą atnaujinant santykius su mūsų tyriniais. Bolševikai laimėjo didžiausią pergalę Paryžiuje. Tarybos nusprendėms yra pavojingas netikėtumas, bet ir visam pasauliui. Jis duoda naują paakstinimą anarchijai."

Prof. Miliukov pasakė:

"Bolševikai jokiū būdu neatstovauja Rusijos žmonių. Jie yra vagys ir galvažudžiai; jie yra pasiūtę šunes, kurie kanda kitiems, kad visi pasiūtų."

Tasai rusams pakvietimas sueiti turbūt talkininkų bus atšauktas.

Socialistų tarptautinis kongresas Berne, Šveicarijoje prasidės vas. 3.

Iš Kopenhago pranešama, jog mūsų prie Narvos Trocki, bolševikų karės ministeris, suspėjęs pabėgti.

Popežius savo delegatui Ratti Varšavoj pasiuntė patarimą, kad pasistengtų patarinti tarp lenkų ir ukrainiečių, kad sustabdyti karę tarp tų dviejų tautų.

DAR PP. GABRIJŲ IR MASTAUSKO REIKALAI.

Kun. J. Bobužo laišką ir savo prierasą prie to laiško buvau pasiuntęs į "Darbininką" 10 dienų atgal. Paskutiniųjų dienų žinios kaip-ka nušvietė kitokioj šviesoje ir prašalino kai kurias baimes ir abejojimus.

Ypač smagu man pabrėžti čia, kad pp. Gabrijų ir Mastausko rolė pasiškėjo gražioje šviesoje. Šiuo metu atsiimu atgal tą intarimą šėselį, kurį ir aš savo prierasė buvau metęs ant jų dviejų mūsų politikos veikėjų.

Pasirodė, kad jų taktika, nors ir išrodė daug kam pragaistinga, tačiau galų gale išėjo su nauda Lietuvai. Matyt, tik tokiu taktu p. Gabrijų ir Lietuvos valdžios delegacija galėjo pasiekti Paryžių. O dabar juk tai buvo svarbiausia. Dabar mes galime žinoti su gera viltimi ir mūsų ateitį.

Kun. F. Kemėšis.

SEIMAS NE BERLINE.

Vokietijos Steigiamasis Seimas nebus Berline, o Weimare. Premieras Ebert ir Scheidemann išvažiojo ir tą miestą skaičius labai padidėjo, nes daug yra grįžusių iš Rusijos. Tik gaila, kad mokiniai iki šiolei neturi jokios organizacijos, kurioje galėtų lavintis laisvomis nuo mokslo valandos.

PRIPAŽINO NEPASISĖKIMĄ.

Paskutiniame Centralio Maskvos Sovieto susirinkime Lenin ir Trocki, bolševikų vadai, pripažino, jog bolševizmas nenusisekė. Sakė, jog jų planai nepasisėkė pramonėje, finansuose ir maisto klausime. Tie vadai pripažino, jog reikia kviesti į talką gabesnius buržuazus su tam tikromis išlygomis. Pakviesta ir inteligentai, kurie pasisakė nedalyvauja naminių karėj. Trocki taip-gi pasakė, kad šiuo kartu reikia daugiau domos kreipti į Rusijos reikalus, o mažiau į velimą propagandos kitose tautose.

MIRĖ EX-IMPERATORIUS.

Nuo apopleksijos mirė buvęs Korėjos imperatorius Yi Heui.

BUVUSIS KARALIUS NEKURSTĖ PRIE REVOLIUCIJOS.

Portugalijos ambasadorius Londone apreiškė, jog buvusias Portugalijos karalius Manuel kurs dabar gyvena šale Londono, nei kiek nekurstė sukilimo Portugalijoje. Laikė karės ex-karalius laikis visi nuolatiai nuo politikos.

Žinios iš Lietuvos.

VILNIUS.

Lietuvių vartotojų "Laimės" draugija, greta savo krautuvės, tame pat name, šv. Jono g-vė, No. 23, nusamdė antrą krautuvę, kurioje pradžioj spalį mėn. bus atidaryta prie "Laimės" kooperatyvo komisio ir tarpininkavimo skyrius.

Deliai karo nuostolių suskaitymo.

Lietuvos Tarybos Skundų Skyrius gavęs yra iš vokiečių okupacijos valdžios (Verwaltungschef beim Militargouverneur Litauen, Abt. II A, No. 146, 17.9.18.) žinią, kad artimiausiu laiku prasidėsias Lietuvoje karo nuostolių skaitymo darbas. Tas klausimas esąs dabar svarstomas įvairių valdžios įstaigų.

Lietuvių pamaldos reformatų bažnyčioje.

Suvažiaus gerokam skaičiui Vilniuje lietuvių reformatų, dabar reformatų bažnyčioje (Pylimo gatvė No. 20) laikomos kas sekmadienis lietuvių kalba pamaldos 10½ val. rytą.

PANEVŽYS.

Moksleivių reikalai.

Šiais metais gimnazija turi jau septynias klases. Mokinių skaičius labai padidėjo, nes daug yra grįžusių iš Rusijos. Tik gaila, kad mokiniai iki šiolei neturi jokios organizacijos, kurioje galėtų lavintis laisvomis nuo mokslo valandos.

Yra "aušrininkų" ir "ateitininkų", bet jie dar menkai veikia, tik renka narius. Neturėdami savo organo, negalime paskleisti viešai savo minčių ir kelti savo reikalų. Aš manau, kad jau būtų laikas pagaltoti apie tai.

NEMEIKŠIAI.

Jonišk. apskr. Vakarais.

VIII-25 buvo Nemeikšių dvare suruostas Škilonių jaunimo lietuvių vakaras. Vaidino: "Velnias — ne boba" ir "Ekspropriatoriai". Po vaidinimo buvo deklamacijos ir dainos. Pelnas skiriamas Joniškio progimnazijos naudai.

KRIUKIAI.

Jonišk. apskr.

Laikraščių skaitymas.

Kriukų parapijon pareina "Lietuvos Aido" — 70 ekz., "Darbo Balsas" — 25 ekz., "Pavasario" — 10 ekz.

TRAUPĖ.

Ukmergės apskr.

Rugsėjo 15 d. įvyko lietuvių vakaras. Nors jau šiandien lietuvių vakarai nenaudiję, bet Traupiečiams tai buvo labai nepaprastas daiktas, nes dar ligi šiolei, šiame kampelyje, nebuvo nei vieno vakaro. Taigi ir nenustatė, kad publikos, neatsižvelgiant blogo oro, prisirinko pilnutėlė salė. Buvo vaidinama "Ponas ir mušikai" ir dainos.

SALANTAI.

Pirmasis Lietuvių koncertas.

Rugsėjo 1 dieną Salantuose buvo suruostas koncertas. Jo programą išpildė žinomos dailininkės solistės gerb. A. Nezabitauskaitė ir A. Dirvinskaitė. Pirmoji puikiai dainavo, antroji gražiai skambino. Kadangi "salė" buvo be grindų ir lubų, kurioje balsai nėra kur atsimušti, tai ne visi tą dainavimą ir skambinimą gerai galėjo girdėti ir atjausti. Be to vietos bažnytinis choras, S. Danilevičiaus vedamas, gana gražiai padainavo keletą dainelių. Koncertui pasibaigus, buvo šokiai.

Publikos buvo kuone pilna salė daugiausiai — žydų. Daug buvo taipgi vokiečių kareivių ir sulenkėjusiųjų dvarininkų, kuriuos koncerto rengėjai asmeniškai kvietė. Lietuvių gilyginant buvo mažai, nes daugelis vietinių, sužinoję, jog koncerto pelnas skiriamas mūsu visuomenės labdariniams, todėl koncertą nejo.

PAŠVALYS.

Joniškėlio apskr.

Vartotojų Draugija. Visa to miestuko prekyba yra atskirų žmonių rankose, kurie savo suktymėms jau yra susikrovę gerokai tūkstančių. Čia labai reikalinga Var. draugija.

KAROLIŠKIAI.

Utenos apskr.

IX-9 Jurgi Sejona, kokių 45 metų amžiaus, rado nužudytą ant vieškelio.

Pradžioje liepos prie Didžiosios Ulyčios rado nepažįstamą lavoną, kareivišku šinelio apklotą, brangiais apatiniais drabužiais; prie jo padėtas didelis akmuo kepure apdengtas. Lavono blaudzakauliai sulaužyti, ir galva suskaldyta.

UGUŠKOS.

Ukmergės apskr.

Taškauskas, miško sargas, už riešutus būtinai reikalauja, kad moters eitų dvi, o vyrai — vieną dieną dvaro darbų dirbti. Kurie neina dienų, tai tuos iš miško vaiko.

Vienai mergaitei nesėdai su pagaliu galvą perskėlė. Jos broliai kitą rytą, nuėję mišką, miško sargą rado mušant mergaites. Tai pamatę, jie atkeršijo už seserį.

BUIKIENĖS DVARIS.

Utenos apskr.

Gaisrai.

IX-12 sudegė Lengertas su savo žmona. Spėjama, kad bus kas tyčia padegęs, nes pirma kalbėjo juos turint daug pinigų. Kas nors nužudė, apvogė ir padegė. Kai žmonės subėgo gaisro gesinti, tai dar maža ugnelė buvus.

MASIULIAI.

Ukmergės apskr.

Pradžioje rugsėjo pavogė Juozo Kadžiulio bedžiūstančius drabužius nuo tvarto.

UKMERGĖ. Ar nepervėlai gyvena?

Sunku surasti taip apsišvietusių žmonių, kaip ukmergiečiai, nors laikraščiu jų gal kokia šimtinė dalis teskaito. Bet visgi jie daug daugiau žino už kitus. Mat jie atėję miestam, pasiklausinėja žydėlių ir jau visai žinioj, ir kam tas dar laikraštis reikalingas!

Patarus laikraštį išsirašyti, greitai laiku gausi atsakymą: "Jeigu visi skaitysim laikraštius, tai kasgi žemę dirbs" arba kitas sako, jog jų tėvai neskaityti ir gerai gyvenę, del to ir jis neskaitysiąs. Baisu darosi, ar tik tie žmonės nepervėlai gyvena.

SALOS.

Rokiškio apskr.

Salose nuo liepos 15 d. iki rugpjūčio 24 d. buvo įsteigti Rokiškio apskrįčio liaudies mokytojų kursai. Kursus vedė apskrities karo mokytojas Tamošaitis ir jo padėjėjas Mirabech.

Kursų klausė kokia 50 asmenų. Buvo mokoma šių dalykų: vokiečių kalbos, metodikos, pedagogikos, dainavimo ir gimnastikos.

Lietuvių kalbos mokė mok. Šlekys.

Iš kursininkų buvo tokių, kurios visai mažai lietuvių kalbos temokėjo. Pastebėjau, kad tarp savęs jos visuomet lenkiškai kalbėdavo.

LIOLIAI.

Skandinavijos apskr.

Mokykla.

Nuo rugpjūčio 1 d. mūsų gyvuoja mokykla. Vaikų moko 27. Vieni — didžiausios mokyklos susilaukę, bet kiti jos nekenčia, labai skersai žiūri į ją ir net žada apskrįčio viršininkui skųstis, kodėl lenkiškai nemoko.

MANIŠKIU DVARAS.

Kauno apskr.

Kumečių apmokėjimas.

Mūsų kumečių būvis nepagerėjo nei karo laike, nežūrįnt į tai, kad ponai už javų purą ima keles dešimtis rublių. O juk kumečiui batai ir apsiuvinimas taip pat gerokai pa-brango. Maniškio dvaro kumečių šitoks laikymas: vyrams pinigais mokama metams 35 rubliai, moterims, kada eina į laukų darbą, vasarą moka 30 kap. dienai, žiemos laike — 30 kap. dienai, javais mokama taip: 40 pūdų rugių, 12 pūdų miežių, 12 pūdų aviųž, 4 siekai bulbių, goričiai linų ir 8 pūdai žirnių metams. Tai gi, kaip matyti iš skaitmenų, kumečiams su pragyvenimu, dabar, sunkiose karo aplinkybėse esant, prisieina gana sunkiai. Tuo tarpu darbas tas pats. Nežinau, gal vietomis dvarai ir bus pasirūpinę pagerinti savo darbininkų būvį, bet, kiek tenka girdėti, tokių geraiardžių labai nedaug. Taip kad kumečių užlaikymas visuose beveik dvaruose toks pat. Gerai sako, kad sotus alkanu nesupranta, jei niekas nereikalauja. "Prasikite, helkskite ir bus jums atidaryta ir duota..." ("Darbo Balsas")

DARBININKAS

Eina iš So. Boston'o utartininkais, ketvergais ir subatomis. Leidiu Am. Lietuvių Rymo-Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungą.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES:
Yearly\$3.00
Boston and suburbs4.00
6 months1.50
Foreign countries yearly4.25

"DARBININKAS,"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

AR BŪS SEIMAS.

Esame priešingi šaukimui. Dar toli metinės sukaiktušės Visuotinio Am. Lietuvių Seimo, o jau užsina kalba apie naują Seimą. Seimas įvyks, jei A. L. Tarybos nariai tam pritaris. Kol viršiausioji mūsų įstaiga nedavė dar savo išsprendimo, tai kiekvienam valia taip kalbėti apie seimo reikalingumą, kaip išmano be baimės disciplinos sulaužymo.

Mūsų žvilgniui svarbiausiu Seimo dalyku būtų, tai paantrinimas reikalavimo Lietuvai visiškos neprigulnybės, pareikalavimas, kad Lietuvos atstovai būtų įleisti taikos konferencijai, užprotestavimas prieš Rusijos bolševikų veržimąsi Lietuvon ir prieš lenkų pretenzijas prie Lietuvos ir pareikalavimas leisti susinėti su Lietuva. Bendras lietuvių Seimas tokiu būdu atliktų visiems tikriems lietuviams bendrus išaukštinus reikalus.

Bet juk tokias rezoliucijas išsako atskiros kolonijos ir jos padaro savo.

Liberalams rūpi Seimu ko kito atsiekti. Jiems rūpi sustiprinti savo nupuolusi poziciją. Savo aukų mažumu jie automatiškai save diskredituoja. Tautos Fondas jiems akis sivilina, neduoda ramiai miegoti. Todel tai ir šaukia apie tai, kad kaip nors ta baidyklė — Tautos Fondą prašalinus iš visuomenės akių. Bet Tautos Fondas liks, kaip yra.

Greičiau Nemunas sustos tekejes, negu T. Fondas veikęs.

Seimo šaukime svarbiausiu dalyku yra išlaidos. Pereitas Visuotinis Seimas atsiėjo apie \$50.000. Tai gražūs pinigai. Nemažiau atseitų ir dabar. O dabar pinigai brangę, negu pernai. Dabar dabartininkams prieš akis šmėkš nedarbas. Draugijos ir šiaip žmonės infliencijos suvarginti. Be to katalikiškos dr-jos ir abėlnai katalikiška visuomenė yra gausiai aukavę Tautos Fondui. Piniginis stovis mūsų visuomenės išsekęs. Liberalų dr-jos ir pavieniai liberalai nepasizymėjo aukų gausumu savo fondui, tai jiems lengviau būtų pakelti seimo iškašius.

Jei jau ir būtų nutarta šaukti seimą, tai nesivaryti, kad būtų koskaltlingiausias, o tik vartyti, kad būtų kuorimčiausias. Nusistatyti, kas turi būti atlikti ir pasirūpinti, kad neatsikartotų pereinamo seimo klaidos ir keistumai, kaip va užsikirtimai del maldos.

Berline bolševikų vadų Liebknechto, Rožės Luxemburgo ir kitų bolševikų laidotuvis buvo ramios.

Lawrence'o, Mass. audėjai subatį nubalsavo reikalauti įvedimo 48 valandų ir išdirbė 8 valandas kasdien apleidines dirbtuves.

Keliauninkai atvykusieji iš Rusijos Kopenhagone sako, jog bolševikų valdžia bando sumobilizuoti 2.000.000 kareivių karianti prieš Ukrainą. Karą pradėti pavasari.

Tautininkų šmeižtai. Jų tarybos ekskursija pas ambasadorių.

PURĖNA TAUTININKIŠKĄ JĄ DIPLOMATIJĄ.

I "tautininkų" pastarųjų laikų šmeižtus ir nepaprasto biurumo prikaišiojimus labai tinkamai atžė "Garso" Purėnas "Garso" num. 3, o sekančiame to laikraščio numeryje Purėnas papareno "tautininkų" diplomatinės pūdyką.

"Tautininkai" jau pradėdą užsičiupti, susiprato it ta katė pėnā paliejus. Jie panorė jo išvirti katalikams košės, bet užkūrė smarkią ugnį, o puodan neturėjo ko dėti. Tai toji pati pliužė greit prisilo ir karčius sivilėsius patiems reikia sukąsnoti.

Be to antras "tautininkams" "smūtukas" buvo tai tas, kad jų sukeltas be pamato ermyderis privertė Purėną prabilti apie jų "diplomatinę" Patėmysime tą, jog apie tą jų diplomatinę senai žinojo veik visi lietuvių katalikų laikraštinka. ir veikėjai. Tečiaus buvo nutytytas. nes tas nors būtų buvęs nepaprastas smūgis "tautininkams," bet visgi jų pasigailėta. Kadangi dabar jie parodė nepaprastą nachališkumą ir be pamato norėjo diskredituoti katalikų veikėjus, tai reikėjo jiems šauto vandens ir parodyti, kaip jie ištikrųjų pasizymėjo.

Purėnas į priekaištus šitaip atsako "tautininkams": "Mūsų delegacija netik Vilniaus Tarybai protestą prieš karalių inteiķę, bet paveikė taip, kad Lietuvos vadai metė kalbas apie Lietuvos karalių, kad Valstybinė Taryba virto tikra Lietuvos žmonių atstovė, o jos valdžia visų Lietuvos gyventojų remiama yra.

"Man rodos, kad tautiškiųjų laisvamųjų redaktoriai nesuprato, o kun. A. Vilimavičius neatskyrė karališkos valdžios nuo dabartinės demokratinės. Prieš pirmąją Amerikos lietuvių ejo, gi pastaroji pritarimo randa. Jeigu bus leista čia pastebėti, tai mūsiškiai tautininkų vadai Lietuvos menarčiųjų savo darbais ir širdy, lyg kiek suzinoti teko, rėmė, kuomet viešai apie demokratiją ir respubliką deklamavo. Lin-dijimui to galima iš daugelio nuotikių štai ką priversti:

"Tautininkai gerai žinojo, kokiais tikslais A. L. T. delegacija Europon siunčia — veikti prieš monarchiją ir vokiečių antmestas Lietuvai sutartis. Iš pradžių jie sutiko savo atstovus sykiu siųsti (tan tikslan veikti. Vėliau netik iš delegacijos išsimeitė, bet ir duotąjį A. L. T. delegacijai ingaliojimą atšaukė. Tai padarė jų Tautinė Taryba. Neuzsigins jie, kad savo svarstymuose argumentą statė, jog nereikia atstovo siųsti todel, kad nesugadintus tai, kad Lietuvos vadai padarė. Tai tik užslėptas stojimas už monarchiją, karalių ir antmestas, bet visvien padarytas su Vokietija sutartis. Kad tą tautininkai užginčyti galėtų, turėtų parodyti, kad jie yra padarę karaliaus vertimui. Ką-gi tautininkai padarė? Nieko. Jei kas buvo padaryta, tai katalikų pastangomis.

"Tautininkams nę politikoje, nę rinkliavoje, nę žmonėse nesiseka. Į katalikus bežiūrint, jiems pavydas. Jie išsirengę kovon, kaip indijonai. Šmeižtas ir opomento juodinimas yra geriausias jų įrankis. "Vienybė Lietuvininkų" su "Tėvyne" tame yra ekspertais. Ir paleido obalsi — adv. Mastauskas, vienas A. T. T. narių ir atstovų, esąs neištikimu, lenkamam tarnaujasi!

"Tas reikštų išdavystę Lietuvos reikalų ir idealų. Bet kur, kada ir kuomet jis lenkamams, sykiu Lietuvos nenaudai pasidarbavo? Lengva apkaltinimą mesti, apkaltinimo sunkumo sanžinėj nejančiant, bet kuogi paremsite? Kas ji

pažįsta ir jo veikimą žino, tas visuomet pasakys, kad Lietuvos reikalams jis netik nekėnė, bet ir daug gero padaręs yra. Visa tautininkams nelaimė, kad tas žmogus ne su jais dirbo, nes pas tautininkus nieko rimto nė veikime, nę asmenyse nematė.

"Jeigu apkaltinimus daryti, norėčiau ir aš bent p. P. Nor-kū, leiskime, bolševikams tar-navime apkaltinti. Visupirma, jis buvo L. S. S. nariu, kuri dabar bolševikiška yra. Jis buvo Tautinėje Taryboje, kuomet toji siuntė pasveikinimo telegramas Trockiui ir Leninui, kuomet tieji Rusijos valdžią iš savo rankas pasigavo. Kuogi "V. L." redaktorius išsisteisins, kaip išsiaiškins visa Tautinė Taryba? Tarnauja bolševikams ir gana."

Dabar pažiūrėkime į tautininkų tragi-komiškų diplomatinių prietikius. Štai kaip Purėnas apie tai nupasakoja:

"Buvo tai vasarą, 1917 metais, Tautinė Taryba vos susitvėrus ir vadinamai "šnipų istorijai besimezgant. Tautinė Taryba susitvėrė ne tam, kad nieko neveiktų. Ji rengėsi savo diplomatija pasauli nuste-binti, nes neveltui savo sąstata sutraukė visus tautiškiųjų laisvamųjų vadus — inteli-gentus, pusinteligentus ir šiaip jau paprastus sau žmo-gelius. Pirmąjį smūgį senajai diplomatijai nutarė užduoti per Rusijos ambasadorių, p. Bachmetjevą ne tą senąjį, ku-rs atsilankiusius lietuvių atstovus (kun. J. Zilių ir Dr. J. Biel-skį) "metėtininkais" išvadino, bet naująjį, prof. Miliukovo siųstąjį. Tautinė Taryba ren-gėsi p. Bachmetjevui inteiķti memorialą apie lietuvių ir prie-progos asmeniškai pasikalbėti apie visokius reikalus, gal būt ir apie p. Kerenskio palaikymą."

Išgavo vargais negalais audijenciją pas p. Bachmetjevą gyvenusį tuomet New Yorke. Buvo nutarta visai Tautinei Tarybai nuvykti **in corpore**. Kadangi visam nuėjusiam būriui neparanku kalbėti, už visus kalbėti išrinkta p. Stasį Šimkų, kuris p. Ambasadoriui inteiķti turėjo ir patį memorialą, gamintą specialės komisijos.

Reikia nuotikio apibūdinti žengtį dieną atgal, pirm negu Tautinės Tarybos gyve-nime istoriškai su p. Rusijos ambasadorium nuotikis invy-ko. Reik žinoti, kad diena prieš pasimatymą invyko dalykas, davusis vėliau progos iškilti taip vadinamai "parsi-davėlių istorijai." Tą dieną p. Pilėnas ir p. Šimkus dikčiai konferavosi, tarėsi. Tą dieną p. Šimkus iš p. Pilėno gavo, kaip kiti tvirtina, paskolos 100 dol. Toki tranzakcija negalėjo apsieiti be "magaryčių." Iš-sigerta. Nebent kaip, bet, kaip sakosi, lietuviškai. Iš vienos restauracijos eita kiton, kol visos jų neužidarė, o tais laikais restauracijos New Yorke užsidarydavo 1 valandą nak-ties. Kaip ir kada p. Šimkus namo, Brooklynan iš New Yorko persikraustė, sunku spręsti. Tik jam tą patį rytą apie 10 val., reikėjo būti pas p. Bachmetjevą, visam tautininkų būriui vadovauti.

Nuėjo. Labai formaliai inteiķta Tautinės Tarybos ruoš-tas memorialas kurio, sako, p. Šimkus nebuvo skaitęs. Pavartė, pažiūrėjo p. ambasado-rus memorialą ir klausimus davinėti pradėjo. P-as Šimkus atsakinėjo, tik p. Šimkaus atsa-kai nesutiko su paduotomis memorialoje žiniomis. Šimkus sako, lietuvių yra į tris mili-jonus, gi memorialas gerokai už penki milijonų pasibėgė-jęs. Rubėžiai pas p. Šimkų vienoki, o memorialoje kitoki. Mato tautininkai, kad dalykai

visai mašosi. Primityvės eti-ketos prisilaikantis p. A. Mar-tus koją panaudojo — minė, duodamas tuo suprasti, kad, bral, žiūrėk, ką šneki. Tas "spoksmą" sukonzufino, o situaciją gelbėti šoko, kad ir neprasytas, p. V. Račkauskas. Net ir gerasirdis p. A. Martus pripažįsta, kad p. Račkauskas savo įsimaišymu dalykų netik nepataisė, bet dar labiau pa-gadino. Scena pasidarė nebe-pakenčiama. Intraudė ir su-kaite tautininkai pradėjo atsi-prašinėti, gi p. Šimkus inteiķ-tą memorialą, atsiėmė ir visi per duris nėrė.

"Čia galima būtų uždangą nuleisti, tik reikia pažymėti istoriškojo memorialo likimą. Nenusiėkus rašto asmeniškai inteiķti, su paaiškinimais, kam buvo gauta audijencija, Tautinė Taryba sekamame posėdyje dikčiai dalykus svarstė, p. Šimkų barė, gi patį memorialą nutarė p. Bachmetjevui nu-siųst... per pačią. O ponas ambasadorius, po pasimatymo su tautininkais, savo draugams pasakėjo: "Žna-jete, turėjau juoko. Turėjau pas save de-legaciją iš tuzino girtų lietu-vių, kurie kažko norėjo, bet nė aš, nė jie pafys nežinojo ko."

"Toks tai buvo pirmutinis ir vienatinis Tautinės Tarybos diplomatinis žygis. Atsipra-šau, jie dar ir kitą žygį atliko — Leninui ir Trockiui Rusijoje su bolševikais užviešpatavus, Tautinė Taryba siuntė jiems pasveikinimo ir sveikatos lin-kėjimo telegramas, sykiu pra-šant jų Lietuvos reikalus savo mielaširdingon globon paimti. Po tų žygių jie daugiau nieko svarbesnio nebendė, o mažmo-žius gal kada vėliaus teks at-pasakoti. Nuo to laiko tauti-ninkai išminties ingijo. Jie daugiau žiūrėjo, ką Amerikos Lietuvių Taryba veikė, ir su tuo koordinavosi. Galop, kad geriau sykiu veikti, savo at-stovus Washingtonan prie Ame-rikos Lietuvių Tarybos atsiun-tė, kas buvo labai vietoje ir vienu iš gerų Tautinės Tary-bos darbų.

"Dabar vėl dalykai pajro. Nuolatos su šmėklomis (klerikalizmo, inkvizicijų ir kitokio-mis) bekovodami, kaip Don-kichotas, jie dabar vėl į diplo-matijos alukus išvažiuoja. Kad katalikų vadus sukompro-mituoti, jie darban paleido sa-vo insinuičias, apkaltindami vienus lenkomanais, kitus no-rėjime Lietuvos dabartinąją valdžią nuverst, kitus nesu-brendėliais išvadindami. Su-kompromitavę katalikus, juos apšmeižus, mano patys į vadus įsipiršti ir išnaudo diplomatijos žygius daryti."

L. D. S. REIKALAI.

Svarbus L. D. kuopoms pranešimas.

Šiomis dienomis išsiunčiame visiems LDS nariams "LIE-TUVIŲ DARBININKŲ KA-LENDORIŲ 1919 m." kuopų raštiniukų vardu ir kiekvienas narys užmokėjęs prigulin-čias duokles gaus kuopos susi-rinkime arba nuo savo kuopos raštiniuko dykai.

Geistina, kad į susirinkimus kiekvienas narys atstovystų bent po vieną naują narį ir tuo-mi atliktumėte didelį darbą, nes mūsų organizacija padidė-tų iki 5000 narių.

A. F. Kneizis,
LDS. Centro Sekretorius.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Sausio 18 d. 1919.

Gerb. "Darb." Redakcija:— Meldžiu pataipinti "Darbi-ninkę" šitą svarbią žinutę: Kelios savaitės atgal sekreto-rus "Motinėles" kun. M. P. rezignavo, ale įvykus Motinė-lės organizacijoj netikėtoms permainoms ty. mirus a. a. vi-ce-pirm. kup. M. Š. centro val-dyba Motinėlės sumažėjo, už-tai rezignacija sekretoriaus negalim priimti ik metinio sei-mo.

J. J. Kaulakis,
Pirm. "Motinėlės."

Visi darban.

LDS. KUOPŲ CONN. APS-KRIČIŲ OREIKALAI.

Apskričio buvusiam suva-žiavime 12 sausio Ansonioj, Ct. svarbiausiu ir pirmu nuta-rimu buvo stiprinti silpnasias kuopas visokiais būdais ir dar buvo pažymėta, kad nutarimai nepasilikyt vien tik nutarimais, bet kad būtų gyveniman vykdi-nami.

Todel skaitau sau už prie-dermę atsišaukti ir gerbiamas kuopas, kad pradėtų vykdynti viršminėtus nutarimus neat-i-dijojant tolimesniam laikui. Šiandien imkimės už to prakil-naus darbo, tai yra darbinin-kams organizuoties į vieną iš geriausių organizacijų — Lie-tuvių Darbininkų Sąjungą.

Mūsų suvažiavimas išrinko tam tikslui apskričio organiza-torių, kurio užduotimi yra rū-pinties kuodaugiasiausiai darbi-ninkų sutraukti į mūsų organi-zaciją. Todel gerbiamosios kuopos, ypatingai silpnosios kuopos, duokim darbo organi-zatoriui, kviesdami jį į savo koloniją, o jis apžiūrėjęs stovį kuopos ir suteiks reikalingą pa-ramą.

Ir to dar negana, kad par-kviesti organizatorių ir už-kraut ant jo pečių tą visą dar-bą, mes patys į tai neturime šaltai žiūrėti. Jei taip bus, tai mūsų darbas neturės gerų pasekmių. Jeigu mes norime, kad mūsų kuopos padidėtų, tai kiekvieno iš mūsų LDS nario bei narės yra priedermė tapti organizatorium. Kiekvienas lai prikalbina savo draugą į-stot į LDS organizaciją. Prie kiekvienos progos lai aiškina svarbą ir naudingumą prigulėt prie jų. Šitas pusmetis lai bū-na laiku patrigubinimo skaiti-liaus LDS narių. Būtų geis-tina, kad šitas mano atsišau-kimas būtų perskaitytas kuopų susirinkimuose ir kiekvie-nas narys lai prisizada prira-šyt po 2 nariu ir prisizadėju-sių kad būtų paimami vardai ir po tam reikalaut, kad būtų išpildytas prisizadėjimas. O to-kiuo būdu padidės skaitlius mūsų narių. Dar vienas bū-das tapo nutartas mūsų suva-žiavime del padidinimo mūsų organizacijos, tai yra atspa-uzdint agitatyviškų lapelių. Tie lapeliai bus dalinami vel-tui ir turės rasti kiekvieno lietuvių stuboj. Todel ger-biamos kuopos lai pasistengia kogleičiausia pasiust reikalavi-ma apskričio raštiniukė kiek-kopijų tikėtis išdalinti minėtų lapelių savo kolonijoj. Kuomet gausit lapelius, tai turit pasistengti gerai paskleist juos tarpe lietuvių. Dauge su reikalavimais lai kuopų raštini-kaik prisiunčia savo valdybų antrašus ir skaitlių narių.

Prie to dar noriu padaryt konkurenciją tarp kuopų ir tarp narių. Kuri kuopa pa-didės skaitlium savo narių di-džiausiu nuosimėčiu pagal da-bartinį skaitlių ir pagal didu-mą kolonijos, tai kuopa gaus gražią dovaną. Taip-gi ir š narių, kuris narys daugiausia prirašys narių, tas gaus gra-žią dovaną. Konkurencija tę-sis iki pirmai dienai birželio 1919 m. Dovanos bus suteikt tos sekančiame apskričio suva-žiavime. Vardan gerovės mū-sų brolių ir sesučių darbinin-kų, šiandien pradėkime darbą.

LDS. Conn. Apskričio Pirm. A. B. Jakštys.

PHILADELPHIA, PA.

Sausio 14 d. turėjo metinį su-sirinkimą LDS. 13 kuopa. Tu-rėjo labai daug svarbių reika-lų. Buvo svarstyta ir apie korespondentą, kuris norėjo at-sisakyti.

Toliaus šio valdybos rinki-mas. Nebuvo leista nei nuo-stalo pirmininkas, visi šaukia ir ploja delnais, kad tas pats. Tai-gi ir apsiėmė dar toliaus tarnauti. Ištikrųjų galim džiaugtis LDS. 13 kp. nariai tokį pirmininką turėdami. Jis

yra sumaningas ir greit svars-tas reikalus. Taigi pirm. li-ko Jurgis Pranckūnas, vice-pir-pininku — Jonas Klapataus-kas, prot. rašt. — p-lė O. Un-guraitė, izdo rašt. — F. Hode-lis, izd. — p-lė O. Guokytė. Vi-sa aukščiaun minėta valdyba likos sena. su pagerbimu ir padėkone už jų gerą darba-vimąsi. Ysi nariai atsistojū-mu ir delnų plojimu tarė padė-konės žodį. Buvo priimami nauji nariai, įstojio naujas na-rys į LDS. 13 kp. Julijonas Ber-notas ir taip buvo primtas na-rys persikėlęs iš Newark, N. J. į LDS. 14 kp. prisirašė prie LDS. 13 kp. su pristatymu pa-liūdijimo iš 14 kp. J. Klapatau-skas. Buvo išduotas raportas metinės atskaitos, pasirodė vis-kas gerai. Turtas siekė virš \$80.00 kasoj. Bravo; iš tos š. kasos nuskyrė dovaną \$10.00 š. Vincento Labdarybės Dr-jai. Prie to pridėjo p. J. Ivanaus-kas \$5.00, sakydamas: "Aš de-du iš savęs, nes ta permaža su-ma." Visi LDS nariai suti-ko nupirkt paveikslą šv. Vin-cento ir pasiūstį kaipo dovaną šv. Vincento L. D. del pamik-lo.

Nar. LDS. 13 kp. K. D.

LINDEN, N. J.

LDS. 73 kuopa turėjo savo metinį susirinkimą asusio 12 d. 1919 m. Susirinkimas buvo gana pasekmingas, nes kuopos reikalai aptarti buvo gana rim-tai. Po to buvo renkama nau-ja valdyba LDS. 73 kp. sekan-tiems metams. Pateko šios y-patos: pirm. tas pats J. Liudvi-naitis, fin. rašt. P. Mikšis atsi-sakė, į jo vietą išrinktas fin. rašt. F. Gutauskas, izdinin-kė ta pati p-lė Vik. Mačiuliu-tė ir tikimės, jog šioji nauja valdyba storosis šiais metais išauginti LDS. 73 kp. lig 50 na-rių.

Paskui nutarta rengti balių su pamarginimu, bet ant ne-kurio laiko nebuvo galutinai nutarta, nes nežinojo kaip sve-tainė bus galima gauti. Tam dalykui išrinka komisija iš 3 y-patų: J. A. Tuska, F. Gutaus-kas, J. A. Butkevicius. Paskui kilo klausimas K. S. Savaitės, nes visos kolonijos rengias šiais metais kodaugiasia ipla-tinti katalikišką spaudą, kaip tai: laikraščius ir knygas. Ir tokiu būdu mūsų LDS. kuopos nariai visi išreiškė, jog steng-sis pardavinėti knygetes ir už-prenuoruoti laikraštį "Darbi-ninką." Nutarta surengti par-balkas, užkviesti kalbėtoją ir salę paripinti. Tuo pasirū-pins J. P. Liudvinaitis.

Čia reikia pažymėti, kad mū-sų kuopelė yra jaunutė. Bet kaip šitokioje kolonijoje lietu-vių visai mažai, apie 50 šeimų srovų ir partijelių, taip kaip ir visur: krikščionys katalikai, laisvamaniai ir cicilikai. Bet katalikiškos organizacijos L. D. S. kuopa auga ir bujoja nežiū-rėdama nieko. Tai tik vienas apgaliaustaujamas yra dalykas, kad čia neturim lietuvių dva-siško vadovo ir nei žymių veis-čių katalikų. Bet mes patys dėsime visas savo pastangas ir budinsime tuos, kurie yra at-šalę nuo krikščionybės ir lietu-vių gyvenimo.

F. Gutauskas,
LDS. 73 kp. Fin. Rašt.

ANSONIA, CONN.

12 sausio 1919 buvo LDS. Ct. kuopų apskričio suvažiavimas. Prasiėjo 1 val. po piet ir tran-keš iki 6 val. vak. Suvažia-vime dalyvavo ir gerb. "Darbi-ninko" Administratorius A. F. Kneizis. Apie nutarimus bus protokole, apie tai čia nerašy-siu. Po svarstymų buvo pa-rengtos prakalbos su pamargi-nimais. Vakara atidarė Pet-ras Kanapeckas 6:30 val. vak. Buvo perstatyta mažų vaikūčių bolų grojimas, kur vaikai ge-rai išsilavinę nustebino publi-

ką. Toliau mažų mergaičių choras padainavo porą lietuviš-kų dainelių. P-lė B. Grum-lutė padekliamavo "Skrysk paukšteliai." Waterbury'o Vy-čių 7 kp. choras padainavo ke-lioliką dainelių po vadovyte p. Kovo. "Už giružės upė teka" paskambino ant pijano p-lė Ma-rijona Kučinskaitė. Iš Water-burio vaikutis 9 metų amžiaus Prosperas Zajauskas padeklia-mavo dvi graudžias deklama-cijas apie Lietuvą. Publika klausydamu turėjo verkti. To-lian buvo perstatyta 3 veika-lėliai "Daina be galo," "Slam-šty skleidėjas" ir "Dabar bū-sim protingi." Ši programą išpildė Waterbury Vyčių 7 kp. nariai. Paskiau sekė prakal-bos. Pirmiausia kalbėjo gerb. "Darbininko" administratorius A. A. F. Kneizis. Kalba buvo apie darbininkų reikalus ir LDS. Po prakalbų prisirašė 9 nauji nariai prie 43 kp. Dar kalbėjo gerb. kun. Kar-kauskas iš New Haven. Nu-rodinėjo Ansoniečiams, kad ka-talikai su tautininkais negali vienytis aukų rinkime, ar su-vienyti fondus. Dabar Anso-nioj yra surinkta artai \$1.000, bet dar nėra nutarta į koki fondą siųsti. Bet daugelis pri-taria laisvamajam fondui siųs-ti. Čionykščiai katalikai pri-valo susiprasti.

Per prakalbas p. A. Kneizio šie prisirašė prie LDS. 43 kp.: A. Rudokaitis, J. Mickus, Ta-mas Delis, V. Akelaitis, Vladas Vyšniauskas, Pranas Šalavie-jus, B. Puskinielis, T. Janga, P. Vailionis.

Ant šio vakaro publikos bu-vo pilna svetainė ir visi buvo užganėdinti. Iš lošimų turė-jo gardaus juoko.

Viską Matęs.

WORCESTER, MASS.

Sausio 10 d. buvo mėnesinis susirinkimas Piln. Bl. 25 kp. Narių atsilankė labai skaitlin-gai, užtai buvo galima daug ko naudingo nutart. Nutarta, kad blaivininkai privalo rūpintis sorganizais ir reikalaujančiais pagalbos nariais.

Išrinkta kelios ypotos į Span-dos dr. ję platinimui katalikiš-kos spaudos. Tapo įsteigtas A-paštalytės Maldos skyrius.

Teatras.

Sausio 19, Blaivininkų Teat-rališkos skyrius sulošė "Visi Vagys" ir "Velnias ne boba." Lošimas nusisekė puikiai, ma-tyt aktorai buvo gerai prisi-renge. Vakaro pamarginimui buvo prakalba gerb. klebono J. J. Jakaičio. Taip-gi buvo dai-nų ir eilių. Vakaro vedėju bu-vo pirm. p. A. Stokšus.

LDS. 7 kuopa taip-gi veikia. 8 d. sausio mėnesiniame susi-rinkime daug naudingų daly-kelių nutarė. Narių atsilan-kė ne daug, bet visi gyvai svar-stė reikalus. Nežinia kodėl ki-ti nariai neatėjo.

Valdyba šiems metams: J. Vaitkus — pirm., V. Stankus — pagalb., J. Aleksa — prot. rašt., P. Stancelaitė — finan-sų rašt., T. Migauskas — izd., J. Mitrikevicius — tvark.

Gerbiamieji nariai-narės ir norintieji pastat nariais atsi-minkit, kad LDS. 7-tos kuopos susirinkimai visada laiko-mi antrą sėradą kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare poba-žnytinėj svetainėj.

P. Stancelaitė.

SPECIJALIS LAIKRAŠTIS KOVAI PRIES TIKYBĄ IR BAŽNYČIĄ.

Petrograde senenai bolševi-kai pradėjo išleidinėti naują laikraštį vardu "Velnias." Tas laikraštis išsiima vienintėliai kovoti prieš tikybą ir Bažny-čią. Pirmame numeryje buvo straipnėis bolševikų švietimo ministerio Lunačarskio rašy-tas su patarimu, kad Petro-grade reikia uždaryti 50 bažny-čių. Bolševikų valdžia pro-jektuoja įstatymą, reikalanjan-tį mokėti speciales mokestis nuo tų, kurie eina į bažnyčias. Tikybos mokymas mokyklose užginta.

